

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виріеш: а не возьмеш милости, віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслаєвих псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що днів крім неділі і руских свята • 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» від ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попередні застереження. — Рекламациі неопечатає вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслани» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Анархія в Росії.

(X) Над російським царством нависли зловіщі хмари. Російське царство подібне в теперішніх часах внутрішнього розладу до корабля метаного на схвильованім морі, а нема на нім керманіча, котрий міг би довести єго до певної пристани. Кілька раз насувала ся добра нагода російському самодержавцеві, положити кінець самовллі російського чиновництва, котре довело Росію до такого страшного занепаду, який проявив ся так яскраво в японсько-російській війні. Одначе се чиновництво уміло все з підмогою найблизшого окруження царського ударемити найкрасші наміри, уміло збити з пантелику слабого волею царя, щоби даліше здержати в своїх руках вплив на державні справи. Переговорили без вислїду домаганя робітників, окуплені великими струями людської крові, марними показали ся збори земців і всяких інших корпорацій російської інтелігенції.

Всі змаганя до конституційного перестрою Росії зведено до сьмішної пародії в Булігінівській ординації виборчій до державної думи. Але навіть і ся пародія конституції російської мала бути ще даліше обмежена самоволею чиновництва і поліційної системи.

Ледви повело ся заходами американського президента довести до мира між Росією і Японцями, а вже наново система самовлади давала ся відчувати на кождім кроці в російськім царстві. Почало ся наново гноблене свободнійшої думки, яка

стала виявляти ся в дивизикарстві, почали ся наново заборони всяких зборів і арештованя учасників, дух Победоносцева уносив ся знов над російським царством і налягав на него цілою вагою чиновничого і поліційного гнету.

Колиж згноблено всякі прояви конституційних змагань найумірненійших кругів російської суспільности, підняло знов голову революційне сторонництво, щоби приневолити упертих керманічів державних до зміни системи в Росії. Але сим разом не револьверами, не багнетами намагає ся революційне сторонництво досягнути свою ціль, а загальним страйком в цілій державі, а передовсім залізно-дорожним.

Подібних способів, залізно-дорожного страйку уживано вже в Італії і в Угорщині, щоби вибороти поправу суспільного і материяльного бити для робітничої верстви. Одначе не уживано ще сего способу боротьби для досягненя політичних реформ. На чолі сего руху станула Москва, серце Росії, за нею пішов Петербург, а відтак прилучили ся Харків, Київ, Катеринослав і інші міста. З Москви не виходять вже ніякі поїзди залізничі, серце Росії підляє зовсім від сьвіта, але також і на інших лініях, як Москва-Петербург, устав або устале всякий залізно дорожний рух. Після найновіших вістей страйк сей захопив також королівство Польске, так що се курсує лише варшавско-віденська залізниця. Але не тільки на залізні дороги обмежив ся сей страйк, а захоплює також пошту і телеграф і тим способом задля недостачі всякої комунікації грозить великим містам російського царства вже в най-

близшій хвилі голод, позаяк засоби живности вичерпують ся а довозу нема. Серед такого розладу доходить звичайно до анархії і в Москві уже бачимо грізні прояви сего стану, а іменно перервано навіть водопроводи, так що в Москві не тільки не стане поживи, але нема води. Побоюють ся також, що товпи убогої, зголоднілої черги кинуть ся на заможнійших людей і зрабують ціле місто, а військова залога величчю нечисленна, щоби могла дати потрібну охорону.

Серед такого внутрішнього розладу і розстрою цар стратив зовсім голову. Мала відбути ся рада міністрів під проводом царя, щоби обдумати способи заради, одначе звіщають, що в останній хвилі цар заявив, що єго заступити на раді міністрів гр. Вітте. І в сій хвилі знов надії всіх звертають ся в сторону Віттого, котрий має обняти президентуру міністерства перестроєного на європейський лад і має бути вистачений надзвичайною повновастю від царя. Позаяк проти участі в виборах до державної думи починає ся ширити бойкот, має Вітте відрочити вибори до думи на два місяці, а за той час має він виробити нову ординацію виборчу, котра заступила би місце Булігінівської пародії. Одначе Вітте, як запевняють, вимагає, щоби перше залишено страйк, а відтак він обіцяє перевести реформи. Чи тими обіцянками, котрі стілько разів повтаряють ся, зуміє він втихомирити анархію, що захопила мало що не цілу Росію, побачимо небавом.

Ярослав Гординський.

Іван Гушалевиц і його творчість.

(Даліше).

Як бачимо — ідеї «Сільських пленіпотентів» дуже гарні; тільки їх переведення слабе. Іменно акції не достає одноцілности та органічної звязи.

Автор виводить дві події побіч себе, які в однакій мірі займають увагу читача. З одної сторони виступає захланність комісаря яко головного *spiritus movens* усеї акції; з другої сторони хоче автор конечно оживити ситуацію якоюсь еротичною історією і виводить любов Федора до Мелянії та підчеркує її дуже сильно. Ті дві мотиви розвивають ся незалежно від себе, а щоби їх получити, впадає Гушалевиц на не дуже щасливу гадку: він каже Язовичови забажати добути собі Мелянії. Таким робом повстає третій мотив, рівно сильний із попередніми. А тепер щоби вибрити із сеї заплутанини, радить собі автор коротко в сей спосіб, що нараз Язович, котрому досі розходило ся о купно села, гнобить мужиків задлятого, що не може... добути Мелянії. Усьо тоє якось неприємне та необдумане; а і вислід не виходить із розвою акції: він випадковий. Через появу Карпа розв'язує автор усі помотані драматичні проблеми, наслідком чого Карп виходить *deus ex machina*...

Друга і то найліпша Гушалевицова драма має заголовок: «Подгоряне, м'єльодрама в 3 д'їй-

ств'яхъ написанная И. Н. Гушалевицемъ. Львовъ. — Коломыя. 1879.» У рукописі має сей твір також напись „Оля“ від головної особи м'єльодрама¹⁾.

Тема «Підгір'я», як каже сам заголовок, взята з побуту підгірських селян. В Олю, доньку заможного господаря Трофима, влюблюєть ся убогий парібок Стефан. Оля любить його також, але о неї добиваєть ся насильно син віята Чопорія, хоч Оля не хоче навіть чути про нього. Трофим не противив би ся доньці, однак його жінка, Анна, стає по стороні віята і намовляє конче доньку, щоби віддала ся за багатого Івана Чопоріє, натрафивши на рішучий опір Олі, ударяє в инший бік: він хоче загарбати поле Трофима і погубити Стефана, бо йому здаєть ся, що в сей спосіб примусить Олю до здачі. В тій цілі намовляє ворожку, щоби підпалила хату Трофимів. Ціле г'єздівство Трофима іде з димом, а його самого виратовує ледви веледві Стефан, що являєть ся перший на місці пожегару. Чопоріє кидає підозрінне підпалу на Стефана і велить закути його в дуби; а щоби і Трофима поконати, грозить, що відбере йому поле, бо колись дід Трофима заміняв його на громадське. Та Трофим доперва тепер відмовляє Чопорієві Олі, а навіть переконує жінку так, що і вона стає вкінці по стороні Олі проти віята. Тимчасом признаєть ся ворожка до злочину і виявляє, хто намовив її до того. Чопоріє арештують. Між тим повертає в міської в'язниці Стефан, а Оля, що з туги за ним попала в недугу, приходить на його вид до здоровля. Родичі бла-

гословлять її на подружжє із Стефаном, а в кінцевій сцені вибирають селяни Трофима віттом місто Чопорія.

Отся м'єльодрама представляєть ся уже значно ліпше від попередньої, хоч і вона не свободна від многих поважних хиб. Найважнійший заміт, який можна би їй зробити, булоб, що акція розвиваєть ся рішучо за скоро, через що відбираєть ся їй природність (пр. в II. д'ї в VII. яві довідуєть ся Оля якось за скоро про арештоване Стефана). До того не достає драмі артистичного вкінчення, усьо кинене немов від нехочу — та недбалість се уже звичайна хіба Гушалевица.

Однак все таки драматична інтрига переведена ясно і зрозуміло, а характеристика досить консеквентна. Акція підносить ся до VI. яви другої д'ї, де Чопорієві здаєть ся, що він осягнув уже свою ціль, а відтак спадає, бо уже в тій самій яві звіщають Чопорієві, що на нього зачинають ремствувати люди. Певного рода *deus ex machina* являєть ся знаходка, за поміччю котрої розв'язує автор коротко драматичний вузол.

(Даліше буде).

¹⁾ «Подгоряне» явили ся два рази у печати — і то у тім самім 1879. р. Раз (наведений титул) яко З. Ч.: «Библиотек-и новихъ драматичныхъ сочиненій»; в друге — як се згадано уже — при кінці «Поезі-й» 1879. р. Музику до сеї м'єльодрама уложив також М. Вербицький.

ніський, а відтак ухвалено внесення гр. Стадницького з тим додатком, що комісія до 14 днів має предложити справознаве про всі внесення в справі виборчої реформи. Против сего голосували тільки Русини і польські людовці. — Засідання триває даліше.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

о цінах збіжжя продуктів у Львові від 15. до 21 жовтня 1905:

	за 50 клг.
Пшениця	7-95—8-15 К
Жито	6-00—6-20 К
Ячмінь броварняний	6-20—6-60 К
Ячмінь на пашу	5-50—5-80 К
Овес	6-10—6-30 К
Горох до варення	8-25—9-00 К
Горох на пашу	6-00—6-90 К
Бобик	6-00—6-20 К
Ленча	6-75—7-00 К
Конюшина червона	55-00—65-00 К
Конюшина біла	47-50—55-00 К
Конюшина шведска	55-00—70-00 К
Ріпак зимовий	11-40—11-60 К
Насіння льняне	10-10—10-40 К
Насіння конопляне	9-00—9-25 К
Хміль	50-00—70-00 К

Colosseum

в пасажі Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 1. листопада 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8 год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4 год. поноч. і о 8 год. вечером, Що п'ятниця High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвіка ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і рядні крісла можна їхати даром на представлення омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Склад товарів церковних

богато заосмотрений в найновіші ризи, лампи і всілякого рода сосуди церковні поручає

Доставка

Товариство зареєстроване з обмеж. порукою в Станіславові ул. 3-мая ч. 4.

Принймає ризи церковні до направи, чапні до золочення в огни і відсилає посвячені. Все добірне і дешево. На жадане виготовлює ся фелони грецької форми (після куренди С. Е. Впресєвьяч. Митрополита). Образи на полотні і блясі, до олітарів, іконостасів, сальовів.

Другий відділ торговельний

посередничить в купні і продажі машин, збіжжя т. д. — Поручає січкавні, млинки і інші машини різніччі і господарські; славні машини до шиття «Вікторія» одинокі з рускими написами і поученнями.

Принймає замовлення на вино, солонину, полотна, суперфосфати і достарчає все по цінах фабричних.

Всякі замовлення залагоджує ся без проволочки.

— Дохід на запомоги церков і народні цілі —

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченки

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі новини: II том «Історії України-Руси» Грушівського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півцкірок 10 К, Лепкого «В горах» гарно оправні по 2 К, «За красою», альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просимо подавати, якої краски має бути управа.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

принймає вклади до опрорентованя на 4 прр. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів носилки можна прислати гроші чеками Щодниці поштової; вкладати може кождей, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідження (за ескотом).

ПОЗИЧКИ уділяє «Джістер» своїм членам на 6 прр. силату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотєки або доброї поруки.

На парцеляцію і куїно більших обшарів треба звертати ся за позичками до «Джістра».

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в «Джістрі».

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів «Джістер» на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. «Джістер» 31/12 1904

Вклади:	1,783,673 К.
Уділи членів:	133,117 К.
Ф. резервовий і ині:	26,576 К.
Позички уділені:	1,616,402 К.
Цінні папери:	123,627 К.
Льокація:	169,456 К.
На рах. біжучим:	81,938 К.

За певну і добру льокацію

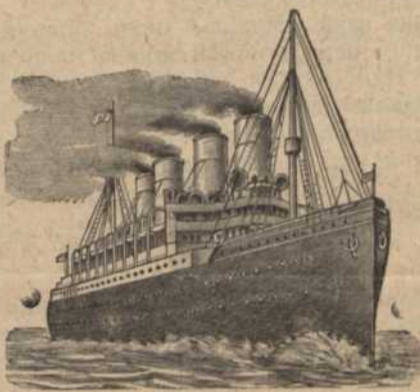
поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
 - 4 % листи гіпотечні
 - 5 % листи гіпотечні преміовані
 - 4 % листи Товариства кредитового земского
 - 4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого
 - 4 % позичку краєву
 - 4 % облігації пропінацийні і всілякі ренти державні
- Ті папери продаємо і купуємо по найточнішім курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Д о Америки і Канади

перевозить найдешевше і busідко **ЛІНІЯ КУНАРДА**

заступництво для Галичини **ЙОСИФ АЙЛЄ**
у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керемезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керемезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:23	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Осьвенціма
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліцк
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керемезе	11:10	до Белзця, Сокала, Любачева
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліцк, Гусятина
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керемезе
11:55	з Підволочиск, Гусятиня, Копичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліцк, Київ	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова.
1:50	з Самбора, Яс, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гримальова, Гусятиня, Копичинець, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева,
3:45	з Стрия,	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:00	з Сокала, Белзця, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвенціма	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселиці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемішля, Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керемезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліцк, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Яс	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліцк, Скали, Іваня п. Сянока, Гусятиня	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	11:10	Іваня п. Скали, Гусятиня, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліцк	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
		2:51	посп. до Іцкан, Калуша
		4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
			з двірця „Підзамче“
7:00	з Підволочиск, Одеси, Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятиня
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліцк, Потутор, Іваня п. Сянока, Скали, Гусятиня, Гримальова	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятиня
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвім бюрї ц. к. держ. залізниц, Пасаж Гавсмана ч. 9.